

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

2024 TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİNE UYGUN

Editörler

Prof. Dr. Nihal YILDIZ
Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

2024 TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİNE UYGUN

Editörler

Prof. Dr. Nihal YILDIZ
Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK

Yazarlar:

Ali MEYDAN - Nihal YILDIZ - Aslı GÜNDOĞAN GÜNGÖR - Ebru UZUNKOL - Zeynep KILIÇ
Feyza ÇAVUŞOĞLU - Gizem TABARU ÖRNEK - Haydar KARAMAN - Mustafa EROL - Osman GEDİK
Selva BAKKALOĞLU - Yakup IŞIKER - Zülal UĞUR ARSLAN - Ahmet Galip YÜCEL
Ahmet Oğuz AKÇAY - Betül ERİŞ - Buse YALABIK SARI

ISBN: 978-625-5531-96-4
E-ISBN: 978-625-5531-97-1
DOI: 10.54637/vizetek.9786255531971

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz.

Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Abdulkadir EMİROĞLU

Baskı: Ankara | Ağustos, 2025



Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizetkeyayincilik@gmail.com

Yayıncı Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ

2024 TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİNE UYGUN

Editörler

Prof. Dr. Nihal YILDIZ

Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK

Yazarlar

Prof. Dr. Ali MEYDAN

Prof. Dr. Nihal YILDIZ

Doç. Dr. Ahmet Oğuz AKÇAY

Doç. Dr. Aslı GÜNDOĞAN GÜNGÖR

Doç. Dr. Ebru UZUNKOL

Doç. Dr. Zeynep KILIÇ

Dr. Öğr. Üyesi Feyza ÇAVUŞOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK

Dr. Öğr. Üyesi Haydar KARAMAN

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa EROL

Dr. Öğr. Üyesi Osman GEDİK

Dr. Öğr. Üyesi Selva BAKKALOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Yakup IŞIKER

Dr. Öğr. Üyesi Zülal UĞUR ARSLAN

Dr. Ahmet Galip YÜCEL

YL Öğrn. Betül ERİŞ

Buse YALABIK SARI

Yazar sıralaması: Unvan ve alfabetik düzene göre ayarlanmıştır.

Bölümler ve Yazarlar

- Editörler** Prof. Dr. Nihal YILDIZ
Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK
- 1. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli**
Dr. Öğr. Üyesi Zülal UĞUR ARSLAN, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniv.*
ORCID: 0000-0002-1515-3603
- 2. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kavramsal Beceriler**
Doç. Dr. Aslı GÜNDOĞAN GÜNGÖR, *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
ORCID: 0000-0003-3786-6775
- 3. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sosyal Bilimler Alan Becerileri**
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa EROL, *Yıldız Teknik Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-1675-7070
YL Öğrn. Betül ERİŞ, *Yıldız Teknik Üniversitesi*
ORCID: 0009-0008-2345-7309
- 4. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğilimler**
Buse YALABIK SARI, *TED Sınıf Öğretmeni*
ORCID: 0000-0003-0996-2225
Doç. Dr. Ahmet Oğuz AKÇAY, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
ORCID: 0000-0003-2109-976X
- 5. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sosyal ve Duygusal Öğrenme Becerileri**
Dr. Öğr. Üyesi Feyza ÇAVUŞOĞLU, *Erzincan Binali Yıldırım Üniv.*
ORCID: 0000-0001-7552-5459
- 6. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Okuryazarlık Becerileri**
Dr. Ahmet Galip YÜCEL, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
ORCID: 0000-0001-9435-7315
Prof. Dr. Ali MEYDAN, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-1278-096X
- 7. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme-Öğretme Yaşantıları**
Doç. Dr. Zeynep KILIÇ, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*
ORCID: 0009-0005-8652-5952
Doç. Dr. Ebru UZUNKOL, *Sakarya Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-1897-137X
- 8. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Değerler Eğitimi**
Dr. Öğr. Üyesi Yakup IŞIKER, *Mardin Artuklu Üniversitesi*
ORCID: 0000-0003-3493-0620

- 9. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Farklılaştırılmış Öğretim**
Dr. Öğr. Üyesi Osman GEDİK, *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-6362-7607
- 10. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Kullanımı**
Prof. Dr. Nihal YILDIZ, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-6840-1594
- 11. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları**
Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK,
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
ORCID: 0000-0002-4152-4324
- 12. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme Kanıtları**
Dr. Öğr. Üyesi Haydar KARAMAN, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniv.*
ORCID: 0000-0002-8212-5565
- 13. Bölüm** **Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yenilikçi Uygulamalar**
Dr. Öğr. Üyesi Selva BAKKALOĞLU, *Selçuk Üniversitesi*
ORCID: 0000-0002-2025-4169

ÖN SÖZ

Sevgili öğretmen adayları, lisansüstü öğrenciler ve kıymetli öğretmenler;

21.yüzyılda toplumsal değişim hızla artarken, bireylerin tarihsel, kültürel ve toplumsal bağlamları anlayarak eleştirel düşünebilmesi, sorumlu vatandaşlık bilinci geliştirebilmesi ve toplumsal yaşama aktif katılabilmesi her zamankinden daha büyük bir önem taşımaktadır. Bu noktada Sosyal Bilgiler dersi, demokratik toplumların temel değerlerinin, kültürel mirasın ve sosyal sorumluluk bilincinin aktarılmasında merkezi bir role sahiptir. 2024 yılında güncellenen Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, disiplinlerarası, beceri temelli ve değer odaklı yaklaşımıyla Sosyal Bilgiler öğretimi çağın gereklilikleriyle uyumlu hale getirmeyi hedeflemektedir. Bu bağlamda, Sosyal Bilgiler dersi yalnızca bilgi aktaran bir ders değil; öğrencilerin kavramsal becerilerden sosyal-duygusal öğrenmeye, değerler eğitiminden farklılaştırılmış öğretime kadar geniş bir yelpazede gelişimini destekleyen güçlü bir öğrenme alanıdır.

Bu kitap, Sosyal Bilgiler Öğretimi alanında öğretmen adaylarına, öğretmenlere ve alandaki araştırmacılara kapsamlı bir kaynak sunmayı amaçlamaktadır. Kitap; öğretim programı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli çerçevesinden başlayarak kavramsal ve alan becerileri, eğilimler, okuryazarlık becerileri, öğrenme-öğretme yaşantıları, değerler eğitimi, teknoloji kullanımı ve okul dışı öğrenme ortamları gibi pek çok güncel konuyu içermektedir. Ayrıca yenilikçi uygulama örnekleri ve ölçme-değerlendirme yaklaşımları ile alan yazınına katkı sağlayacak niteliktedir. Bu eser, öğrencilerimizi iyi birer insan, sorumlu vatandaş ve toplumsal sorunlara duyarlı bireyler olarak yetiştirme yolculuğunda, öğretmenlerimiz için yol gösterici bir rehber olmayı hedeflemektedir.

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen yazarlarımıza, katkı sunan kıymetli akademisyen arkadaşlarımıza ve yayınevi çalışanlarına içten teşekkürlerimi sunarız. En özel teşekkürlerimizi, sabırları, neşeleri ve sevgileriyle bize güç veren sevgili oğullarımız Efe ve Ozan'a...

Editörler

Prof. Dr. Nihal YILDIZ

Dr. Öğr. Üyesi Gizem TABARU ÖRNEK

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli.....1

Zühal UĞUR ARSLAN

BÖLÜM 2

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Kavramsal Beceriler.....19

Aslı GÜNDOĞAN GÜNGÖR

BÖLÜM 3

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sosyal Bilimler Alan Becerileri.....49

*Mustafa EROL
Betül ERİŞ*

BÖLÜM 4

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Eğilimler.....83

*Buse YALABIK SARI,
Ahmet Oğuz AKÇAY*

BÖLÜM 5

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sosyal ve Duygusal Öğrenme Becerileri.....103

Feyza ÇAVUŞOĞLU

BÖLÜM 6

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Okuryazarlık Becerileri.....135

*Ahmet Galip YÜCEL,
Ali MEYDAN*

BÖLÜM 7

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme-Öğretme Yaşantıları.....163

*Zeynep KILIÇ
Ebru UZUNKOL*

BÖLÜM 8

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Değerler Eğitimi.....209

Yakup IŞIKER

BÖLÜM 9	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Farklılaştırılmış Öğretim.....	245

Osman GEDİK

BÖLÜM 10	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Kullanımı.....	273

Nihal YILDIZ

BÖLÜM 11	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamları.....	305

Gizem TABARU ÖRNEK

BÖLÜM 12	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Öğrenme Kanıtları (Ölçme ve Değerlendirme).....	333

Haydar KARAMAN

BÖLÜM 13	
Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yenilikçi Uygulamalar.....	355

Selva BAKKALOĞLU